

Overeenkomsten, op 13 september 1966 te Athene gesloten, tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk Griekenland inzake onderscheidenlijk sociale zekerheid, ziekte- en moederschapsverzekering en de aanwerving, de plaatsing en de tewerkstelling in Nederland van arbeidskrachten

BRIEF VAN DE MINISTER VAN
BUITENLANDSE ZAKEN

Nr. 1

's-Gravenhage, 15 april 1970.

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen: 17 april 1970.

De wens, dat deze overeenkomsten aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zullen worden onderworpen, kan door of namens de Kamer of door ten minste dertig leden der Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 17 mei 1970.

Ter voldoening aan het bepaalde in het tweede lid van artikel 60, en onder verwijzing naar het derde lid van artikel 61 van de Grondwet, de Raad van State gehoord, heb ik de eer U Hoogedelgestreng hierbij de tekst en de vertaling in het Nederlands over te leggen van drie op 13 september 1966 te Athene gesloten Overeenkomsten tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk Griekenland inzake onderscheidenlijk sociale zekerheid (*Trb.* 1967, 22)¹⁾, ziekte- en moederschapsverzekering (*Trb.* 1967, 23)¹⁾ en de aanwerving, de plaatsing en de tewerkstelling in Nederland van arbeidskrachten (*Trb.* 1967, 24)¹⁾.

Een toelichtende nota bij deze overeenkomsten gelieve u hiernevens aan te treffen.

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft zullen deze overeenkomsten alleen voor Nederland gelden.

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,
DE JONG.

Verdrag met Griekenland inzake Sociale Zekerheid (Trb. 1967, 22) en Interimovereenkomst met Griekenland inzake ziekte- en moederschapsverzekering (Trb. 1967, 23).

Toelichtende nota

Tijdens de onderhandelingen over een Nederlands-Griekse overeenkomst betreffende de aanwerving, de plaatsing en de tewerkstelling van Griekse arbeidskrachten in Nederland, heeft de Griekse regering eertijds aangedrongen op het tot stand komen van een verdrag inzake de sociale zekerheid. Gelet op het te verwachten aantal personen van Griekse nationaliteit, dat in Nederland werkzaam zou zijn, achtte ook de Nederlandse Regering een dergelijk verdrag gewenst. De nadelen welke voor de betrokken werknemers kunnen optreden bij de overgang van het sociale verzekeringsstelsel van het ene land naar dat van het andere land, dienen zoveel mogelijk te worden beperkt. Tevens hebben deze werknemers belang bij een regeling van de samenwerking tussen de uitvoeringsorganen van de sociale verzekering in de beide landen, waardoor de aanspraken, die zij en de leden van hun gezinnen op grond van premiebetaling aan de wetgeving van het ene land ontleen, ook in het andere land kunnen worden gerealiseerd.

Aangezien het desbetreffende op 13 september 1966 te Athene ondertekende „Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk Griekenland inzake sociale zekerheid” (*Trb.* 1967, 22) eerst in werking kon treden nadat de hiervoor in de beide landen voorgeschreven grondwettelijke procedures zouden hebben plaatsgevonden, werd in het belang van de werknemers op 13 september 1966 te Athene tevens een

¹⁾ Nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

Aan
de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal

Interim-Overeenkomst inzake de ziekte- en moederschapsverzekering (*Trb.* 1967, 23) gesloten. Deze interim-overeenkomst trad op 1 november 1966 in werking en had een initiële geldigheidsduur van een jaar, welke ingevolge haar artikel 20 werd verlengd. Derhalve behoeft ook deze overeenkomst de goedkeuring van de Staten-Generaal. De interim-overeenkomst beperkt zich tot de ziekenfondsverzekering en de ziekgeldverzekering, welke takken van verzekering juist die risico's dekken, welke de werknemer en zijn gezin reeds kort na de aanvang van de verzekering in Nederland kunnen lopen en waarvoor het treffen van voorzieningen op kortere termijn dus wel geboden was. Haar bepalingen zijn in hun geheel opgenomen in het verdrag, zodat zij geen afzonderlijke toelichting behoeven.

De ondergetekenden zouden de onderhavige overeenkomsten reeds op een eerder tijdstip ter goedkeuring aan de Staten-Generaal hebben voorgelegd, indien dit voornemen niet zou zijn doorkruist door de gebeurtenissen welke zich in april 1967 in Griekenland hebben voorgedaan. Deze waren voor de Regering aanleiding om af te wachten hoe de situatie daar te lande zich verder zou ontwikkelen. De Regering acht het evenwel niet juist de parlementaire goedkeuringsprocedure nog langer uit te stellen.

Bij de opstelling van het verdrag is gestreefd naar een zo groot mogelijke uniformiteit met de bilaterale overeenkomsten inzake sociale zekerheid die tussen Nederland en andere landen van kracht zijn; met name het met Spanje gesloten verdrag van 17 december 1962 inzake sociale zekerheid (laatstelijk *Trb.* 1966, 95; zie ook *Bijlage Handelingen Eerste Kamer 1963*, nr. 15 en *Bijlage Handelingen Tweede Kamer 1963 - 7237*, nr. 1) heeft als model gediend. Aan het onderhavige verdrag liggen drie beginselen ten grondslag: de gelijkstelling van elkaanders onderdanen ten aanzien van elk der nationale wetgevingen, de samenstelling van de in elk der beide landen vervulde tijdvakken van verzekering, ter beoordeling van de aanspraken op uitkering, indien deze aanspraken van de duur van de verzekering afhankelijk zijn, en ten slotte de mogelijkheid de prestaties der sociale zekerheid ook buiten het land, waar het bevoegde verzekeringsorgaan is gevestigd, te verlenen.

Aangezien de bepalingen van het verdrag niet principieel verschillen van die, welke voorkomen in de door het Koninkrijk der Nederlanden met andere staten gesloten overeenkomsten, mogen de ondergetekenden volstaan met een toelichting op de voornaamste bepalingen.

Artikel 1. In tegenstelling tot de meeste door het Koninkrijk gesloten bilaterale verdragen op het gebied der sociale zekerheid is in het derde lid van artikel 1 uitdrukkelijk bepaald, dat het onderhavige verdrag zonder nadere regeling niet op de zeelieden der koopvaardij van toepassing is. In Griekenland bestaat voor zeelieden namelijk een bijzondere wetgeving, welke de Griekse regering voorlopig nog buiten het toepassingsgebied van het verdrag wenst te houden. Hiertegen bestaat geen bezwaar. Ook de E.E.G.-Verordening no. 3 inzake sociale zekerheid (Publ. blad Europese Gemeenschappen van 16-12-1958, blz. 565) was aanvankelijk niet op zeelieden van toepassing.

Artikel 7. Hoewel in principe op de werknemer van toepassing zijn de wettelijke regelingen van het land, waar hij zijn werkzaamheden verricht, blijven op de werknemers, die in dienst zijn van een onderneming in het land van hun woonplaats, de wettelijke regelingen van dat land indien zij in het andere land worden gedetacheerd, nog gedurende één jaar van toepassing. Deze termijn kan in bijzondere gevallen met goedkeuring van de bevoegde autoriteit van het land waar de werkzaamheden worden verricht met ten hoogste 12 maanden worden verlengd.

In artikel 13, sub *a*, van Verordening no. 3 van de Raad van de E.E.G. inzake sociale zekerheid van migrerende werknemers, is deze situatie enigszins anders geregeld. Ingevolge deze bepaling blijven in dit geval, in afwijking van de algemene

regel, de wettelijke regelingen van het land, waar de onderneming is gevestigd, van toepassing, mits de te verwachten duur van de detachering niet meer dan 12 maanden zal bedragen. Aangezien is gebleken, dat de toepassing van deze bepaling in de praktijk aanleiding heeft gegeven tot twijfel aangaande de vraag, welke wetgeving op de betrokken gedetacheerde werknemer toepasselijk is, is artikel 7 van het verdrag thans zodanig geformuleerd, dat elke twijfel uitgesloten mag worden geacht.

Artikel 11 omschrijft enerzijds de voorwaarden, waaraan de werknemer voor het recht op verstrekkingen en uitkeringen moet voldoen, wanneer hij zich van het ene naar het andere land heeft begeven om aldaar arbeid te verrichten, anderzijds de voorwaarden, onder welke hij nog rechten kan ontlenen aan de wettelijke regelingen, waaraan hij vóór zijn vertrek naar het andere land onderworpen was.

Artikel 12 geeft aan onder welke voorwaarden de werknemer en diens gezinsleden recht op de prestaties van de ziekgeld- en ziekenfondsverzekering hebben, wanneer zij zich tijdelijk (bijv. wegens vakantie) van het land, waar zij verzekerd zijn, naar het andere land begeven, dan wel tijdens ziekte naar dat land verhuizen. Tevens wordt aangegeven op welke wijze deze prestaties worden verleend.

Artikel 13. Dit artikel regelt de geneeskundige verzorging van de gezinsleden, die wonen in het ene land, terwijl de kostwinner verzekerd is in het andere land. Aan hen worden de ziekenfondsverstrekkingen door het desbetreffende orgaan in hun woonland verleend, overeenkomstig de in dat land geldende wettelijke bepalingen.

Artikel 15. Hebben de voorgaande artikelen betrekking op degenen, die op grond van hun werkzaamheden verzekerd zijn, het onderhavige artikel bevat een bijzondere regeling voor hen, die op grond van het genot van een pensioen of rente verzekerd zijn tegen ziekte.

Hij, die in het genot is van een pensioen of rente, krachtens de wettelijke regeling van een land, kan onder zekere voorwaarden geneeskundige verzorging genieten, ook indien hij woont in het andere land, terwijl degene, die in het genot is van een pensioen of rente, krachtens de wettelijke regelingen van beide landen, uitsluitend aan de wetgeving van het land van inwoning aanspraak op geneeskundige verzorging kan ontlenen.

Artikel 16. Zijn door een ander orgaan, dan dat, waarbij de verzekerde of de kostwinner verzekerd is, ziekenfondsverstrekkingen verleend, dan zullen de daarmede verband houdende uitgaven overeenkomstig de in dit artikel bedoelde regelingen worden terugbetaald.

Artikel 20, eerste lid. Deze bepaling strekt ertoe, de Griekse arbeider, die tengevolge van een ongeval of ziekte, hem overkomen tijdens zijn dienstbetrekking bij een Nederlandse werkgever, niet in staat is door arbeid in zijn levensonderhoud te voorzien, verzekerd te doen blijven ingevolge de Algemene Ouderdomswet en de Algemene Weduwen- en Wezenwet, ook wanneer hij naar Griekenland terugkeert. Aldus wordt voorkomen, dat de betrokkene gedurende die periode van arbeidsongeschiktheid niet verzekerd zou zijn tegen geldelijke gevolgen van ouderdom en overlijden.

Artikel 20, tweede lid. Het in de Nederlandse algemene ouderdomsverzekering gevolgde systeem van pensioenberekening brengt met zich, dat een Griekse arbeider zonder nadere voorziening tijdens zijn werkzaamheden in Nederland slechts de helft van het gehuwdenpensioen kan opbouwen. De onderhavige bepaling strekt ertoe, het de bedoelde arbeider mogelijk te maken, normaal het gehuwdenpensioen op te bouwen. Ten einde het opbouwen van dubbele rechten te voorkomen, is tevens bepaald, dat indien de in Griekenland verblijvende echtgenote van de arbeider aldaar zelf verzekerd is, zij niet mede ingevolge de Algemene Ouderdomswet verzekerd kan zijn.

Artikel 22. Bij de vaststelling van de bedragen der weduwen- en wezenpensioenen kunnen twee verschillende methoden worden gebezigd. De ene methode bestaat hierin dat het pensioen wordt berekend op grondslag van de door de overledene vervulde tijdvakken van verzekering. De uitkomst van deze berekening zal derhalve verschillen naar gelang van de duur van de verzekering. Volgens de tweede methode daarentegen wordt het pensioenbedrag vastgesteld onafhankelijk van de duur der vervulde tijdvakken van verzekering. In het algemeen zal het pensioenbedrag dan een uniform of forfaitair bedrag zijn. De wijze van berekening van het pensioen krachtens de Algemene Weduwen- en Wezenwet stemt met de tweede methode overeen. In Griekenland daarentegen worden de weduwenpensioenen berekend overeenkomstig de eerste methode.

Voorts is het zo, dat in het Griekse stelsel ook na beëindiging van de verzekering nog aanspraken op weduwenpensioen bestaan, terwijl de Algemene Weduwen- en Wezenwet in die omstandigheden geen rechten meer opent. Deze fundamentele verschillen in beide verzekeringsstelsels kunnen in bepaalde situaties tot sociaal ongewenste resultaten leiden.

In verband hiermede is overeengekomen, dat bij overlijden van een verzekerde uitsluitend aanspraken kunnen worden ontleend aan de wettelijke regeling, aan welke de betrokkene op het tijdstip van zijn overlijden onderworpen was. Was hij verzekerd ingevolge de Griekse wettelijke regeling inzake overlevingsverzekering, dan worden bij de berekening van het Griekse pensioen de Nederlandse tijdvakken van verzekering (vóór 1 oktober 1959 die van de Invaliditeitswet, na 1 oktober die van de Algemene Weduwen- en Wezenwet) in aanmerking genomen als tijdvakken van verzekering in de zin van de Griekse wetgeving. Het achterwege blijven van een pensioen van Nederlandse zijde wordt hierdoor dan gecompenseerd.

Artikelen 23 en 24. Het hierboven aangegeven, aan het verdrag ten grondslag liggende beginsel van de gelijkstelling van elkanders onderdanen brengt met zich, dat Griekse onderdanen onder dezelfde voorwaarden als voor Nederlandse onderdanen gelden, voor de uit de artikelen 43 en 46 van de Algemene Ouderdomswet en de artikelen 55, 56 en 57 van de Algemene Weduwen- en Wezenwet voortvloeiende voordelen in aanmerking moeten kunnen komen.

Artikel 30 van het verdrag voorziet in de uitbetaling van werkloosheidsuitkeringen aan personen, die in het ene land werkloos zijn geworden en in het andere land verblijven. Deze uitkeringen worden verleend door het orgaan van de woonplaats overeenkomstig de door dat orgaan toegepaste wettelijke regeling. Het orgaan van het land, waar de werknemer laatstelijk verzekerd is geweest, moet evenwel aan het orgaan, dat de werkloosheidsuitkeringen verleent, 85 pct. daarvan vergoeden.

Artikel 32. Het bepaalde in het eerste en het tweede lid van dit artikel beoogt, wat Nederland betreft, het in de Kinderbijslagwet voor loontrekkenden voorkomende woonplaatsver-eiste ter zijde te stellen voor hen, die onder de werking van het verdrag vallen.

Het derde lid bevat een anti-cumulatie-regeling. Hierdoor wordt voorkomen dat voor eenzelfde kind aanspraak op volle kinderbijslag zou worden ontleend aan de wettelijke regelingen van beide landen.

Artikel 33. De in dit artikel bedoelde administratieve regelingen, nodig voor de uitvoering van het verdrag, zijn opgenomen in het op 15 december 1967 tot stand gekomen Algemeen Administratief Akkoord, waarvan de tekst is gepubliceerd in *Tractatenblad* 1969, 121.

*De Minister van Sociale Zaken
en Volksgezondheid,*

B. ROOLVINK.

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,
WITTEVEEN.

Wervingsovereenkomst met Griekenland
(Trb. 1967, 24)

Toelichtende nota

In 1962 werden te Athene onderhandelingen geopend omtrent de aanwerving van Griekse arbeidskrachten ten behoeve van het Nederlandse bedrijfsleven. De Griekse regering gaf er evenwel de voorkeur aan, deze onderhandelingen eerst af te sluiten te zamen met de totstandkoming van een Verdrag inzake sociale zekerheid. De onderhandelingen over laatstgenoemd Verdrag (Trb. 1967, 22) werden eerst in 1966 afgerond. Tegelijkertijd met dit verdrag werd op 13 september 1966 te Athene de onderhavige Wervingsovereenkomst (Trb. 1967, 24), alsmede een Interim-Overeenkomst inzake ziekten en moederschapsverzekering (Trb. 1967, 23), ondertekend. Voorts werd ter uitvoering van artikel 9 van de onderhavige overeenkomst een model arbeidsovereenkomst vastgesteld (vide rubriek J van Trb. 1967, 24).

De inhoud van deze wervingsovereenkomst is vrijwel gelijk aan die van soortgelijke overeenkomsten die met andere landen werden gesloten, zoals met Italië (laatstelijk Trb. 1965, 211), met Portugal (Trb. 1964, 16), met Turkije (Trb. 1964, 142) en met Marokko (laatstelijk Trb. 1969, 87).

Voor wat Nederland betreft treedt thans als de uitvoerende instantie, bedoeld in artikel 1 van het verdrag, op het Directoraat-Generaal voor de Arbeidsvoorziening van het Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid. Het geeft de Griekse autoriteiten inlichtingen omtrent de geraamde behoeften van het Nederlandse bedrijfsleven aan Griekse arbeidskrachten, de loon- en arbeidsvoorwaarden en de aanbiedingen van werk door Nederlandse werkgevers (artikelen 2 t/m 4). Vervolgens zijn bepalingen opgenomen omtrent leeftijds grenzen, onderzoek naar gezondheidstoestand en vakbekwaamheid, het bezit van officiële verklaringen omtrent de burgerlijke staat en het vervoer naar en van Nederland (artikelen 5, 6 en 11). De Griekse arbeider, die definitief voor tewerkstelling in aanmerking komt, krijgt een voor één jaar geldige arbeidsovereenkomst (artikel 9).

Voorts zijn een aantal algemene arbeidsvoorwaarden opgenomen (artikel 15 e.v.) die de Griekse arbeidskrachten verzekeren van een positie gelijk aan die van de Nederlandse werknemers.

In artikel 21 is voorzien in de mogelijkheid van de instelling van een gemengde commissie ter oplossing van moeilijkheden, die bij de toepassing van de overeenkomst kunnen ontstaan en, eventueel, ter bestudering van vraagstukken van algemene aard met betrekking tot de werving van Griekse arbeiders.

Het aantal hier te lande werkzame personen van Griekse nationaliteit is, zoals uit onderstaand overzicht moge blijken, aanvankelijk gestegen en vervolgens gedaald tot een niveau dat in de laatste jaren op ongeveer 1600 à 1700 kwam te liggen, een betrekkelijk gering aantal gelet op de ruim 13 000 Marokkanen en de bijna evenveel Turken die in ons land werkzaam zijn.

Aantal Griekse arbeidskrachten werkzaam in Nederland

	mannen	vrouwen	totaal
eind 1962	291	65	356
eind 1963	1376	161	1537
eind 1964	2191	196	2387
eind 1965	1755	213	1968
eind 1966	1691	353	2044
eind 1967	1337	331	1688
eind 1968	1259	357	1616
medio 1969	1277	357	1652

Ook al zijn er geen tekenen, dat dit relatief geringe aantal in de nabije toekomst zal toenemen, niettemin achten de ondergetekenden de overeengekomen regeling gewenst, enerzijds in het belang der Griekse arbeidskrachten en anderzijds van het Nederlandse bedrijfsleven.

Wervingsovereenkomsten met andere Staten worden in de regel gesloten voor de tijd van één jaar (met de mogelijkheid van stilzwijgende verlenging van jaar tot jaar), daar deze procedure de beste waarborgen biedt voor een zo snel mogelijke aanpassing aan de zich steeds wijzigende situatie op de arbeidsmarkt. Voor deze overeenkomst is ingevolge artikel 62, eerste lid, onder c, van de Grondwet geen goedkeuring vereist. Voor de onderhavige overeenkomst met Griekenland echter wel, daar de initiële periode een langere duur heeft dan één jaar.

De ondergetekenden zouden de onderhavige overeenkomst reeds op een eerder tijdstip ter goedkeuring aan de Staten-Generaal hebben voorgelegd, indien dit voornemen niet zou zijn doorkruist door de gebeurtenissen welke zich in april 1967 in Griekenland hebben voorgedaan. Deze waren voor de Regering aanleiding om af te wachten hoe de situatie daar te lande zich verder zou ontwikkelen. De Regering acht het evenwel niet juist de parlementaire goedkeuringsprocedure nog langer uit te stellen.

*De Minister van Sociale Zaken
en Volksgezondheid,*

B. ROOLVINK.

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,

WITTEVEEN.